

รายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ผู้ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้วยวิธีการสอบทานตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ภารกิจของหน่วยงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ด้านการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ด้านการรายงานที่เกี่ยวกับการเงินและไม่ใช้การเงิน ที่เชื่อถือได้ ทันเวลา และโปร่งใส รวมทั้งด้านการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

จากผลการสอบทานดังกล่าว ผู้ตรวจสอบภายในเห็นว่า การควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มีความเพียงพอ ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม การควบคุมภายในยังคงมีจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ โดยมีข้อตรวจพบและหรือข้อสังเกตเกี่ยวกับความเสี่ยง การควบคุมภายใน และหรือการปรับปรุงการควบคุมภายใน สรุปได้ดังนี้

๑. ความเสี่ยง

เป็นผลกระทบจากภารกิจของงาน “ด้านการบริหารจัดการ” ที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และหรือไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด จึงทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังคงเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ ดังนั้นควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการหรือเทคนิคที่ใช้วิเคราะห์ให้เหมาะสมกับขนาด ลักษณะการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถประเมินระดับความสำคัญของความเสี่ยงได้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งผลเสียหายที่อาจเกิดจากความเสี่ยงนั้น

๑.๑ รายได้สุทธิจากเงินรายได้ลดลง (O, F)

มหาวิทยาลัยมีความพยายามในการพัฒนาหลักสูตรและปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาพการแข่งขันด้านการศึกษาจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก อาจเนื่องมาจากโครงสร้างประชากรของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป หรือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่สามารถเรียนรู้ได้หลายช่องทาง และสะดวกขึ้น สาเหตุเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ทำให้รักษาลดลง ซึ่งจำนวนนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงบประมาณ ส่งผลกระทบให้การบริหารจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัย มีแนวโน้มงบประมาณรายได้ไม่เพียงพอกับงบประมาณรายจ่าย (F) จึงควรมีการวางแผนงานด้านวิชาการในการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น เพื่อก่อให้เกิดรายได้บริการทางวิชาการ โดยมุ่งเน้นส่งเสริมชุมชนให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีความเข้มแข็งทางวิชาการเพื่อเป็นกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของสังคม

นอกจากนี้ ในอนาคตมหาวิทยาลัยอาจต้องเปลี่ยนสถานภาพจากส่วนราชการของรัฐ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งจะได้รับการอุดหนุนเงินงบประมาณแผ่นดินจากรัฐบาลลดลงในแต่ละปี ดังนั้นทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของมหาวิทยาลัย ควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรเชิงธุรกิจที่ก่อให้เกิดรายได้ ภายใต้การใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ มหาวิทยาลัย โดยจะต้องมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นกฎหมายรูปแบบต่างๆ (O) ได้แก่ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อรองรับการดำเนินการเหล่านั้นอย่างถูกต้องและไม่ขัดกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ ยุทธศาสตร์และวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ (F, O)

ระบบบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นวิธีการบริหารจัดการ (Results Based Management : RBM) ที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเพื่อให้มหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นการปรับปรุงผลการดำเนินงานที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนพัฒนากระบวนการและวิธีการทำงาน โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในภาคราชการเกิดผลสำเร็จ จำเป็นต้องนำหลักการสำคัญของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและสังคมที่ดีมาใช้ประกอบ (O) จำนวน ๔ หลัก ดังนี้

๑) หลักความโปร่งใส (Transparency) คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยปรับปรุงกลไกการทำงานของหน่วยงานราชการให้มีความโปร่งใส

๒) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรระดับล่างมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็น

๓) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) คือ การตระหนักในสิทธิ หน้าที่ และความสำนึกในหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง

๔) หลักความคุ้มค่า (Utility) คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม (F)

๑.๓ บุคลากรและนักศึกษาติดเชื้อ COVID-19 (H)

ด้วยสถานการณ์ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (COVID-19) ที่มีการแพร่ระบาดหนัก ยังคงเป็นเหตุให้มีระดับความเสี่ยงสูง (H) และส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยในภาคบริการให้แก่นักศึกษาด้านการเรียนการสอน อันเนื่องมาจากการปิดพื้นที่ทำการของมหาวิทยาลัยเป็นการชั่วคราวและให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Online อาจเป็นเหตุให้นักศึกษาบางกลุ่มประสบปัญหาในการเข้าถึงเครื่องมือทางเทคโนโลยีพื้นฐานในแง่ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในครัวเรือน

มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการวางยุทธศาสตร์รับมือกับโควิดที่จำเป็นต้องผสมผสานทั้งตรรกะพื้นฐานทางสาธารณสุขและเศรษฐศาสตร์หลายแขนงเข้าด้วยกัน รวมถึงความรู้ทั้งในเชิงวิทยาศาสตร์และศาสตร์ด้านพฤติกรรม เพื่อนำไปสู่การออกแบบและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล (Digital

Divide) ที่ต้องเริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจเหตุผลที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มนักศึกษา ที่ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงเครื่องมือดิจิทัลได้อย่างเท่าเทียมกัน เพราะภายใต้วิกฤติโควิดความเหลื่อมล้ำจะกลายเป็นปัญหาของทั้งนักศึกษา และบุคลากรทุกคนของมหาวิทยาลัย

๒. การควบคุมภายใน และหรือการปรับปรุงการควบคุมภายใน

๒.๑ ด้านการวิจัย (S, F)

สามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่มหาวิทยาลัยยอมรับได้ และให้อยู่ในกิจกรรมการควบคุมภายในของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดทำระบบการควบคุมภายใน โดยถือเสมือนเป็นส่วนเดียวกันกับระบบงานที่ฝ่ายบริหารนำมาใช้ปฏิบัติงาน (S) อีกทั้งให้มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า

๑) การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้มีการประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๒) บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้รับการยอมรับ และมีการนำไปประยุกต์ในระดับสากล (F)

๒.๒ ด้านการบริหารจัดการ (S, O, C)

มหาวิทยาลัย ควรยกระดับการป้องกันการทุจริต และเกณฑ์การประเมิน ITA แบบใหม่ (S) “ITA ยุคใหม่ ประเทศไทย ๔.๐” ตามโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการต่อต้านการทุจริต การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ และสอดคล้องกับแผนป้องกันการปฏิรูปประเทศ

๑) ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง

๒) ด้านการป้องปราม การป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อน (F) ในภาครัฐทุกระดับ

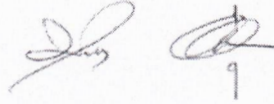
ทั้งนี้เห็นควรให้นำกรอบการประเมินที่พัฒนาขึ้นมาเป็นแนวทางการดำเนินงาน (O) เพื่อให้การดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบของมหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ข้อสังเกตการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และให้อยู่ในกิจกรรมการควบคุมภายใน มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากการติดตามการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และให้อยู่ในกิจกรรมการควบคุมภายใน โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทำการควบคุมภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณี “นักศึกษาทะเลาะวิวาท (H, F)” พบว่า การควบคุมภายในยังไม่มีเพียงพอและเหมาะสม อันจะนำไปสู่ประสิทธิผลสูงสุดของการวางกลยุทธ์รับมือในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน และสามารถควบคุมไม่ให้เกิดความรุนแรงที่จะเกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย ของนักศึกษา โดยไม่กลับไปเป็นความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยอีกต่อไป (H)

ข้อเสนอแนะ

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ควรติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้มีการประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อความมั่นใจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และได้รับการยอมรับ (F)

(นางนุสรุา เด่นอุดม)

นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ

รักษาราชการแทนหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน

วันที่ ๒๘ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓